



Crisis Theologica

Cárdenas, Juan de

Sevilla, 1687

Cap. II. An vi huius decreti mancat damnata opinio docens, dari obligationem eliciendi actum internum, & formalem dilectionis proximi in occasionibus necessarijs; non tamen esse obligationem per se, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75689](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75689)

SUMMARIVM.

formali. Valdecim est: *Præcepto proximum diligendi satisfacere possumus per solos actus externos.* Ex quarum propositionum damnatio ne habetur, admittere nos debere tam quã doctrinam certam, præcepto diligendi proximum, Non satisfieri per solos actus externos, sed manere obligationem diligendi illum actu dilectionis interno, & formali.

2. Quam varia sint hominum ingenia, & iudicia, clarè conspicitur in eo, quod Filguera in expositione propositionis. 10. pag. 64. citat. P. Suarium pro opinione damnata; Lumbierius vero tom. 3. Sum. in exposit. eiusdem propositionis num. 1802. pag. 1125. eundem Suarium pro contradictoria opinionis damnata.

3. Vt Filguera suadeat, sententiam Suarij esse propositionem damnatam refert verba eiusdem disp. 5. de Charit. Sect. 4. n. 4. huius tenoris. *Dico, quod spectat ad exercitium internorum actuum, PER SE non obligari nos ad illum actum eliciendum, in illo SISTENDO, id est, propter amandum tantum, sicut diximus de amore Dei. . . . Hinc fit, hunc amorem internum solum cadere in præceptum, vel quando necessarius est ad opus externum, & beneficium proximo præstandum, vel ad vitandum odium, & offensionem proximi.*

CAPVT. II.

An vi huius decreti maneat damnata opinio docens, dari obligationem eliciendi actum internum, & formalem dilectionis proximi in occasiõibus necessarijs; non tamen esse obligationem per se, extra occasiones necessitatis proximi?

Quot quæstiones discutienda veniunt? n. 4.

Propositio in titulo posita non damnatur expresse. n. 5.

Propositio damnata non ponit obligationem per se. n. 6.

Propositio, de qua loquimur, & propositio damnata non sunt æquivalentes. n. 7.

Propositio, de qua loquimur, non infert propositionem damnatam; & ideo non damnatur virtualiter. n. 8.

An sit virtualiter damnata ex eo, quod infertur ex damnata. n. 9 & 10.

Alius modus inferendi propositionem damnatam rejicitur. num. 11. & 12.

Explicatur amplius sententia Suarij. n. 13. & seqq.

4. **E**X proxime dictis constat Filguera non putare, eam propositionem, quam docuit P. Suarius, manere damnatam, quia quamvis admittat obligationem eliciendi actum internum, & formalem dilectionis proximi, dicit, eam non esse obligationem per se. Circa quam materiam duæ quæstiones discutiendæ veniunt. Prima, an ea opinio illorum Doctorum damnata maneat expresse, aut virtualiter, quam discutiemus primo loco. Secunda, quam in cap. 4. examinabimus, est, quænam sententia sit vera, aut probabilior, an ea, quæ ponit eam obligationem per se; an quæ ponit illam per accidens.

5. Dicendum tamen est primo. Propositionem in fronte huius capituli præfixam, atque adeo opinionem Suarij non subiacere expresse damnationi in hoc decreto contentæ. Probat per primo. Opinio damnata est illa, quæ negat obligationem eliciendi actum internum, & formalem dilectionis

nis proximi: sed opinio Suarj non negat obligationem eliciendi actum internum, & formalem dilectionis proximi: ergo ea non subiacet huic damnationi. Maior, & consequentia patent.

6. Minor probatur. Nam opinio Suarj admittit eam obligationem, quam vis dicat, eam non esse *per se*; ergo re ipsa non negat talē obligationem. Et confirmatur. Nam propositio damnata non ponit terminum *per se*; ergo non damnat propositionem, quæ talem obligationem admittit, licet dicat, eam obligationem non esse *per se*.

7. Probatur secundo. Ut propositio Suarj maneat damnata ex damnatione propositionis decimæ, debet esse æquivalens ei propositioni decimæ: sed hæc propositio; *Non tenemur Proximum diligere PER SE actu interno, & formali*; non æquivalet huic damnatæ, *Non tenemur proximum diligere actu interno, & formali*: Ergo illa prima propositio non manet damnata. Probatur Minor: quia non sunt æquivalentes illæ propositiones, quarum vna dicit aliquid, quod non dicit alia, vt ex ipsa terminorum apprehensione evidens est.

8. Dicendum est secundo, præfatam opinionem Suarj non manere virtualiter damnatam, sive antiquatam. Probatur. Nam, vt in superioribus observavi, illa opinio manet antiquata, & virtualiter damnata, quæ est antecedens, vnde evidenter inferitur propositio damnata; quia in evidenti argumentatione nõ potest esse antecedens verum, & consequens falsum: quod si consequens est falsum, evidens est, quod antecedens est falsum. Sed opinio eorum Doctorum non est antecedens, vnde inferatur propositio damnata: ergo ea opinio non manet antiquata, neque virtualiter damnata. Probatur minor. Nam ex eo, quod non detur obligatio

per se; non inferitur, quod non detur obligatio; præcipue cum Suarius expresse asserat, dari eam obligationem, quamvis eam dicat non esse obligationem per se.

9. Dices primo. Licet hæc propositio, *Non tenemur proximum diligere PER SE actu interno, & formali*, Non sit antecedens inferens propositionem damnatam; est tamen consequens illatum ex illa: atqui propositio, quæ inferitur ex propositione damnata, est etiam virtualiter damnata: ergo.

10. Hæc tamen obiectio non potest opponi à viro Dialectico; sciunt enim Dialectici, ex propositione falsa & damnabili posse inferri consequens verum. Vt patet in hoc syllogismo: *Omnis lapis est homo, Petrus est lapis, ergo Petrus est homo*. Vbi clare cernitur ex antecedenti ex vtraque parte falso inferri consequens verum, & evidens. Quare ad obiectionem, concessa Maiori, neganda est Minor.

11. Dices secundo. Ex hac damnatione inferri, quod datur obligatio per se diligendi proximum actu interno, & formali. Nam si non detur obligatio per se, poterit contingere, quod aliquis nunquam teneatur diligere proximum actu interno, & formali, scilicet si non dentur occasiones, in quibus necessarius sit ille actus dilectionis proximi.

12. Respondetur, esse moraliter impossibile, quod in convictu hominum deficient occasiones, in quibus sit necessarius actus dilectionis proximi; sunt enim in quavis Republica, aut communitate quam pluri-
mæ occasiones dissidij, rixæ querelarum, odij, invidentiæ, vindictæ, & similibus; item necessitatis beneficentiæ in temporalibus, & spiritualibus: in quibus necessarius est actus charitatis internus, & formalis erga proximum, sine quo actu difficilimum est,
non

non labi in peccatum. Et ideo ea obligatio diligendi proximum actu interno, & formali, quamvis dicatur esse per accidens, scilicet ratione occasionis, nunquam potest deficere talis obligatio, quia moraliter loquendo, nunquam possunt longo tempore deficere tales occasiones.

13. Vtraque conclusio declaratur amplius, explicando, quid intellexerit P. Suarez per illud verbum *Per se*, quod ipse explicat per ea verba *in illo* (actu dilectionis.) *Sistendo propter amandum tantum, sicut diximus de amore Dei.* Et postea subiungit, tunc obligari nos ad actum internum dilectionis proximi, cum occurrunt occasiones, in quibus necessarius est actus dilectionis, vel ad vitandum odium, vel ad conferendum proximo beneficium debitum. Relege textum Suarii num. 3. relatum.

14. Itaque hoc discrimen invenit Suarius inter præceptum diligendi Deum, & diligendi proximum, quod Deum tenemur diligere *propter amandum tantum*, id est quamvis nullæ aliæ circumstantiæ extrinsecæ concurrant; proximum vero non tenemur diligere actu interno *propter amandum tantum*, tenemur tamen illum diligere actu interno, & formali quando occurrunt occasiones vitandi odium, rixam, vel dissidium, & opitulandi in necessitatibus.

15. Ex quibus clarissime patet eum dicendi modum non adversari damnationi, neque formaliter, neque virtualiter. Conformamur enim decreto, dum dixerimus teneri nos ad diligendum proximum actu interno, & formali in occasionibus, in quibus debemus ei beneficium impendere, aut in quibus teneamur odium, & dissidia vitare. Neque ad hanc conformitatem cum decreto requiritur, quod dicamus, teneri nos ad diligendum proximum extra eiusmodi occasiones;

ita ut debeamus amare præcise *propter amandum*: quia id non postulat decretum.

16. Procedit ergo decretum contra eos, qui dixerunt, sufficienter impleri præceptum dilectionis proximi, si succurramus ei ex motivo alio extrinsecæ, V. g. ex motivo inanis gloriæ, aut alio simili. Qui dicendi modus merito damnatur, quia non diligit actu interno, & formali proximum, qui ei succurrit ex motivo inanis gloriæ; hic enim actus est vitiosus, & actus dilectionis proximi, qui præcipitur, est actus honestus, & Deo gratus.

CAPVT III.

Mens Sancti Thomæ declaratur.

SYMMARIVM.

Referuntur textus S. Thomæ. n. 17. & 18.

Alia sunt de necessitate, alia de perfectione charitatis. n. 19.

Esse de perfectione, non de necessitate charitatis absolute, actum dilectionis internum erga inimicum, num. 20.

Quidquid officij tenetur quis exhibere inimico, tenetur etiam exhibere cuilibet proximo. n. 21.

Quod explicuit S. Thomas per terminum [absolute] explicarunt alij per terminum [per se] n. 22.

Quid sit illa preparatio animi ad diligendum proximum motu interno in necessitate? Ex Caietano, Arauxo; & Granado. n. 23. & seqq.

Obligatio diligendi proximum actu interno est iuxta S. Thomam pro occasionibus necessitatis. n. 26.

Concordia sententiæ S. Thomæ cum hoc decreto. n. 27.